



### Kolm Setomaa noort saab

#### tasuta õppekoha Maaülikoolis

Eelmise aasta 6. augustil Eesti Maaülikooli, Setomaa Valdade Liidu ja Seto Kongressi Vanemate Kogu vahel sõlmitud koostöölepingus on punkt, mille kohaselt Maaülikool võimaldab igal õppeaastal kolmele Setomaalt pärit noorele õppimisvõimaluse riigieelarvelisel kohal.

Setomaa Valdade Liit ja Seto Kongressi Vanemate Kogu korraldavad ka tänava juulis konkursi nendele kolmele kohale. Oluline, et noored sooritavad Eesti Maaülikooli sisseastumiskatsed. See tagab sissepääsu tasuta kõrgharidusele!

Kandideerimise tingimused avaldame juuli alguses veebilehel [www.setomaa.ee](http://www.setomaa.ee) ja ajalehe Setomaa järgmises numbris.

SETO KONGRESSI VANEMATE KOGU  
SETOMAA VALDADE LIIT

## Seto hõpõraha luuminõ!

Seto kuningas Peko uut, õt vaimult kimmäs ja süüamelt ilolinõ seto rahvas, kiä kand ummi röivit, kinkal ommava uma ' laulu', uma väärt süük ni juuk - tuul rahval om aig võtta tarvitusõlõ uma raha.

Seto mehe' ommava ummi naisi' ni tütrit ammutsõst aost saati ehtnü eri maie hõpõmüntest tettü kaalakõrraga.

Peko käsk kõigil, kiä tundva, tahtva ja mõistva umma seto rahha luvva - märgõ' paprõlõ

panda ni asjatundjidõ komisjoni ette tuvva'. Njoist valitagu kõkõ meeleperädsemp vällä, minkõst saagi seto uma hõpõ.

Hüä om, ku vahtsõnõ seto uma hõpõ passis kokko innembädsõ hõpõkraamiga. Seto rahvas saa uma helüga vällä valida õigõ raha Seto Kuningriigi päväl.

Edenemist ni väke uma raha luuminõ!

EVAR RIITSAAR,  
Seto Kuningriigi Tsootska

## Seto hõpõraha konkurss!

Setomaa Valdade Liit ja Seto Kuningriigi Kroonikogo koostõs Eesti Kunstiakadeemiaga kuulutavad välja seto hõpõraha (hõberaha) konkursi.

Seto hõpõraha kavandi konkursi eesmärk on leida sobiv seto ehete kasutatava mündi või müntide kujundus, millest on võimalik valmistada uusi seto ehteid. Seto hõpõraha kavandi valmistamisel tuleb lähtuda seto ehete traditsioonist, kus olulisel kohal on münt ja mündiga seotud erinevad ehtetüübid.

Seto Kuningriigi Tsootska Evar Riitsaare kirjutatud üleskutses öeldakse, et "Peko käsk kõigil, kiä tundva, tahtva ja mõistva umma seto rahha luvva - märgõ' paprõlõ panda ni asjatundjidõ komisjoni ette tuvva'. Noist valitagu kõkõ

meeleperätsemp vällä, minkõst saagi seto uma hõpõ."

Konkurss on avatud kõigile. Konkursi tööd tuleb saata hiljemalt 31. juuli 2006.a postitempliga Setomaa Valdade Liitu (Obinitsa seto seltsimaja, Meremäe vald, 65301, Võrumaa) märgusõnaga „Hõpõraha konkurss“.

Võidutõõ selgub 5.augustil 2006 Mikitamäel toimival Seto Kuningriigi päeval.

Täpsem info konkursi kohta on EKA ja Setomaa Valdade Liidu kodulehel [www.artun.ee](http://www.artun.ee) ja [www.setomaa.ee](http://www.setomaa.ee)  
Lisainfo: Aare Hõrn, Setomaa Valdade Liit ([aare@setomaa.ee](mailto:aare@setomaa.ee), 5622 886)

Setomaa  
Valdade Liidu pressiteade

## Mikitamäe noored õpivad rahvapille

Viis hakkajat Mikitamäe noort õpivad usinalt rahvapille - Kerli ja Argo Rõžikov ning Priit Kukumägi karmoškast ning Keiri Ruusand ja Sanna Vako seto labaga kannelt.

Rahvatantsuansambel Hõbehall sai kultuurkapitalilt osalise rahastuse projektile, mille raames saime osta ühe karmoška ja ühe labaga kandle. Pillimängu õpetab Jalmar Vabarna ja õpetamist rahastab projekti omalosalusena tantsuansambel. Kandleõpetusel on abiks ka Jane Vabarna ja Tuuli Kotov.

Kuna õppida tahtjaid on rohkem kui pille, siis lakename tundideks ka Värskas Kultuurikeskuse karmoškastid ja kandleid. Tantsurühma karmoška ja kannel on noorte käes, et nad saaksid kodus harjutada.

Õppimine on seni hästi edenenud ja noored peavad juba plaane suvises pillilaagris osalemiseks.

MAIUI LAAR,  
rahvatantsuansamblist „Hõbehall“

## XIII Seto pitsipäevad lõppesid, auhinnad jagatud

Komisjon (Tiiu Kunst, Laine Lõvi, Külli Kaur, Evi Rohtla, Aita Palolill) tegi otsuse XIII Seto pitsipäevadele esitatud tööde paremusjärjestuse kohta.

Täiskasvanute arvestuses: I koht - Ingrid Kala, töö nr. 66 (püksid); II koht - Malle Avarmaa, töö nr. 50 (kindad); III koht - Malle Avarmaa, töö nr. 54 (sokid).

Õpilaste arvestuses: I - III koht: Daisy Kudre (kindad); Ave Auser (kott); Tuuli Kotov (kott).

Õpilaste tööd olid võrdväärseid, paremusjärjestust ei määratud. Selgitati välja publiku poolt hinnatud tööd.

Täiskasvanute arvestuses anti publikuauhind Ingrid Kalale. Õpilaste arvestuse tuli publikuauhind Katre Lutsule.

Parima idee eest määrati preemia: täiskasvanutest Angela Reidlale muhvi eest ning õpilastest Birgit Kenale plätude eest.

Parima õpetaja preemia määrati Värskas Gümnaasiumi käsitööõpetajale Maret Vabarnale.

(Allikas: Seto Talumuuseum)



Pildil: Seto pitsi konkursi komisjoni liikmed Tiiu Kunst ja Laine Lõvi autastustavad publikuauhinna tiitli pälvinud Värskas Gümnaasiumi 11. kl. õpilast Katre Lutsu (vasakul).

Seto Talumuuseumi foto

## Dag Hartelius: olen üllatunud suurest optimismist

Rootsi Kuningriigi suursaadik Eestis Dag Hartelius külastas Setomaad 7. - 8. mail 2006. Ringsõidu tähistena võib märkida Setomaa Turismitalo, Meremäe vallamaja, Tobrova tsässonat, Luikjärve talu, Küllätüvä küla sealse Rikka Ivvani taluga, Obinitsa küla, Piusa savikoda, Värskas sanatooriumi, talumuuseumi, Laossina ja Lüübnitsa küla.

Värskas sanatooriumi juhataja Vello Saar ja Põlva maavanem Urmas Klaas ning Võru maavanem Ülo Tulik tutvustasid suursaadikule Setomaa majanduslikku olukorda. „Praegu on koguni sel-

line probleem, vähemalt siin Värskas, et inimesed tahavad tulla siia elama, aga pole elukohta,” ütles Vello Saar.

Urmas Klaas mainis, et inimestel kummalgi pool piiri on tegemistahtmist ja suhtlemisvajadust, seda ka Pihkva võimude tasandil.

Kõige tähtsam ongi, nõustus suursaadik puhtas eesti keeles, et inimestel on optimismi ning teadmist, kuidas edasi minna.

„Setomaa” küsimusele, kas suursaadik on siin mail esimest korda, vastas Dag Hartelius: „Esimest korda käi-

sin Setomaal poolteist aastat tagasi, 2004. a. sügisel koos perega, olime mitu päeva ja õõbisime siin, vaatasime toorkord põhiliselt loodust.”

Mida huvitavat võite esile tuua seekord?

Dag Hartelius: „Olen üllatunud suurest optimismist. Kui vaadata paikkonna statistikat, siis on see kurb, elutingimused on rasked. Aga tähtis on see, et leidub inimesi, kes tahavad olukorda muuta ja kellel on initsiatiivi. Seda nägin kohtumisel noortega. Olen minagi Setomaa suhtes optimistlik.”

„Setomaa”

## Irboska laadast

Õgal puul naatas vahtsõst pidäma laatu - kas vahtsõmba moodu perrä vai sis proovtas ka muistõhavsõbat muudu tagasi tuvva.

Setomaa ja Vana-Võromaa piiril om vanõmbaolisõst laadust olnu Lindora, vahtsõmbaolisõst Vastseliina laad.



Pitsiheegeldaja müüb kauni pitsiga ääristatud linikuid ja rätikuid. Oli näha nii vene kui seto pitsi. Toona tõi Irboskasse omaheegeldatud seto pitsi üks venelanna, kes elab Petseris.

2 Ilmar Vananurme fotot

Petseri poolõ pääl om söõ aastaga 10. juunil Irboskah käsitüülaad. Sää! tahe tas müvvä vanaolisõ moodu perrä tettü asju. Kohalõ pidi tulõma 14-15 meistrit, kiä sis näütäse kuismuudu näide käsitüüvalmist saa, nimä' ka möövä umma tüüd. Miihitõiest saa kittä seppi, potseppi, puunikerdijit. Naisi poolõ päält omma kohal kanga, vüü, pitsi jm. kudaja'. Laadu aigu om kohal ka õgasugumaisi lauluparkõ, pillimiihi, näüdätäs ka' vanno sõaasju ja tapõluisi.

Mi poolõ päält oodõtas sinnä' osa võtma pillimiihi, seto



Mullu Irboska laadal oli üheks nõutumaks kaubaks endast portree tellimine. Kunstnik ei saanud töötä hetkegi istuda.

lauljit, Lõkõrit.

Alostus om mi kellä perrä kell 12.00. Kinkõl huvvi om Irboska laadulõ minnä', andkõ hindäst tiidä 4.juunist karmanitelehvõnil 56222348 vai puutrih [aare@setomaa.ee](mailto:aare@setomaa.ee). Kõrraldaja' omma' lubanu avta' reisi piiri päält Irboskahe ja tagasi.

HÕRNA AARE